

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ

Кафедра обліку і аудиту

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**і завдання до практичних занять
з дисципліни**

«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК 1»

Харків - 2014

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри обліку і аудиту 27 лютого 2012 р., протокол № 7.

Рекомендуються для студентів спеціальності «Облік і аудит» усіх форм навчання.

Укладачі:

проф. О.Г. Кірдіна,
доц. Т.О. Петухова

Рецензент

проф. Н.В. Чебанова

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ І ЗАВДАННЯ

до практичних занять
з дисципліни

«ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК І»

Відповідальний за випуск Петухова Т.О.

Редактор Решетилова В.В.

Підписано до друку 11.02.14 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,5. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

Зміст

Вступ.....	4
...	
Перелік питань курсу, що охоплюють зміст робочої програми дисципліни «Фінансовий облік 1».....	5
Тема 1. Облік касових операцій.....	8
Тема 2.Облік операцій по рахунках в банках.....	11
Тема 3. Облік основних засобів.....	15
Тема 4. Облік нематеріальних активів.....	24
Тема 5. Облік запасів.....	26
Тема 6. Витрати виробництва готової продукції та її облік.....	36
...	
Список літератури.....	43

ВСТУП

Дисципліна «Фінансовий облік 1» за освітньо-професійною програмою має статус нормативної та являє першу частину дисципліни «Фінансовий облік» у системі навчання студентів спеціальності «Облік і аудит».

Практичні заняття з дисципліни «Фінансовий облік 1» є обов'язковою складовою навчального плану за формою індивідуальної аудиторної роботи студентів, яка забезпечує закріплення, поглиблення, узагальнення знань, одержаних студентами під час навчання та удосконалення фахової підготовки випускників.

Метою виконання завдань є засвоєння знань з теорії і практики ведення фінансового обліку на підприємствах різних форм власності.

Завданням виконання індивідуальної аудиторної роботи студентів є вивчення методів і організації ведення на підприємствах фінансового обліку активів з використанням прогресивних форм і національних стандартів.

Предмет вивчення дисципліни «Фінансовий облік 1» - активи підприємства.

Дисципліни, що передують вивченню дисципліни «Фінансовий облік»: загальна економічна теорія, бухгалтерський облік, економіка підприємства, маркетинг, системи технологій та ін. Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну: податковий облік, особливості обліку у галузях, операцій в іноземній валюті, економічний аналіз, аудит та ін.

Структура дисципліни «Фінансовий облік 1» складається з двох змістових модулів:

- змістовий модуль 1. Основи побудови фінансового обліку. Облік грошових коштів. Облік основних засобів. Облік нематеріальних активів;

- змістовий модуль 2. Облік запасів. Облік витрат виробництва готової продукції.

Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння, якими повинні оволодіти студенти внаслідок вивчення даної дисципліни:

- вивчити основні завдання та освоїти існуючу методику обліку;

- ознайомитись з нормативно-законодавчою базою та особливостями документального забезпечення обліку;

- отримати навички з організації обліку, своєчасної обробки інформації, її документального оформлення та відображення в обліку.

Практичне заняття є однією із форм навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування завдяки індивідуальному виконанню студентом відповідно сформульованих завдань. Основна мета практичного заняття полягає в розширенні, поглибленні та деталізації теоретичних знань, отриманих студентами на лекціях, в процесі самостійної роботи, і спрямуванні їх на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, прищеплення вмінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.

Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні заняття, враховуються при виставленні поточної модульної оцінки з даної навчальної дисципліни.

Перелік питань курсу, що охоплюють зміст робочої програми дисципліни «Фінансовий облік 1»

I Основи побудови фінансового обліку

- 1 Нормативно-законодавча база.
- 2 Основні положення в системі фінансового обліку.
- 3 Якісні характеристики фінансової звітності.
- 4 Основні принципи фінансового обліку.
- 5 Визначення та порядок визнання елементів фінансової звітності.
- 6 Організація бухгалтерського обліку.

II Облік коштів та розрахунків з дебіторами

1 Поняття коштів і рахунки, які призначені для їх обліку.

2 Облік касових операцій і грошових документів.

3 Облік операцій по поточному рахунку.

4 Облік довгострокової дебіторської заборгованості.

5 Облік короткострокової дебіторської заборгованості.

6 Облік розрахунків з підзвітними особами.

III Облік фінансових інвестицій

1 Класифікація фінансових інвестицій.

2 Первісна оцінка фінансових інвестицій.

3 Синтетичний облік фінансових інвестицій.

IV Облік основних засобів

1 Поняття основних засобів.

2 Класифікація основних засобів.

3 Надходження основних засобів і їх первісна оцінка.

4 Синтетичний облік надходження основних засобів.

5 Переоцінка основних засобів.

6 Синтетичний облік вибуття основних засобів.

7 Амортизація основних засобів.

8 Документальне оформлення руху основних засобів.

9 Аналітичний облік основних засобів.

10 Розкриття інформації про основні засоби у звітності.

V Облік нематеріальних активів

1 Визначення нематеріальних активів.

2 Надходження та первісна оцінка нематеріальних активів.

3 Синтетичний облік надходження нематеріальних активів.

4 Амортизація нематеріальних активів.

5 Переоцінка нематеріальних активів.

6 Вибуття нематеріальних активів.

7 Облікові реєстри і розкриття інформації про нематеріальні активи у фінансовій звітності.

VI Амортизація основних засобів і нематеріальних активів: облік і нарахування

VII Облік виробничих запасів та малоцінних і швидкозношуваних предметів

- 1 Визначення запасів.
- 2 Класифікація запасів.
- 3 Первісна оцінка запасів.
- 4 Синтетичний облік надходження запасів.
- 5 Вибуття запасів та їх оцінка.
- 6 Синтетичний облік вибуття запасів.
- 7 Аналітичний облік запасів.
- 8 Документальне оформлення руху запасів.
- 9 Розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності.
- 10 Оцінка запасів у бухгалтерському балансі.

VIII Витрати виробництва готової продукції та її облік

- 1 Поняття витрат та їх класифікація.
- 2 Виробнича собівартість (витрати, що включаються у виробничу собівартість).
- 3 Загальновиробничі витрати і порядок їх розподілу.
- 4 Синтетичний облік виробничих витрат.
- 5 Облік витрат, які не включаються у виробничу собівартість.
- 6 Основні методи обліку витрат на виробництво продукції.
- 7 Облік оприбуткованої готової продукції.
- 8 Облік відвантаження готової продукції.
- 9 Собівартість реалізації готової продукції.
- 10 Оцінка готової продукції на дату балансу і розкриття інформації про готову продукцію у фінансовій звітності.

IX Інвентаризація активів

Інвентаризація основних засобів, нематеріальних активів, фінансових інвестицій, малоцінних та швидкозношуваних предметів, незавершеного виробництва, касової готівки та інших грошових документів, рахунків банку, векселів, витрат майбутніх періодів, виплат та платежів, дебіторської заборгованості.

ТЕМА 1. Облік касових операцій

Завдання 1.1

Дати відповіді на питання:

1 Як повинні здійснюватись розрахунки готівкою підприємств всіх форм власності, а також підприємців - фізичних осіб з громадянами?

2 Які існують нормативні документи, що регулюють облік касових операцій?

3 Що таке каса підприємства та які вимоги до неї ставляться відповідно до діючого законодавства?

4 Яким чином обліковуються всі надходження та видача готівки в національній валюті підприємства?

5 Яким чином може використовуватись готівкова виручка та інші надходження готівки в касу?

6 Наведіть послідовність дій касира у разі видачі та отримання грошей.

7 Наведіть вимоги, що висувуються до касової книги, та яким чином здійснюються записи до неї?

Завдання 1.2

Необхідно:

а) заповнити первинні касові документи, що повинні бути складені до господарських подій, які відбулись на підприємстві ТОВ «Жменька» у вересні поточного року, та зареєстровано у ЖРГО (таблиця 1.1) (необхідні додаткові реквізити підприємства заповнити в довільній формі);

б) визначити кореспонденцію рахунків.

Таблиця 1.1 – Журнал реєстрації господарських операцій за вересень поточного року

Зміст господарської операції	Сума, грн	Докумен т (номер, назва)	Кореспонденція рахунків	
			дебет	кредит
1 Внесена готівка в касу як внесок до статутного капіталу ТОВ учасником Бубкою Л.П.	1 500,00	№ 78		
2 З поточного рахунку в касу надійшли кошти на господарські потреби та виплату заробітної плати	2500,00	№ АА-7		
3 Видано під звіт з каси головному механіку Відмеденко Михайлу Потаповичу для придбання запасних частин. Паспортні дані: серія ВВ № 123576, виданий Московським відділом внутрішніх справ, м. Харків 11.01.99 р.	1 000,00			
4 Видано з каси заробітну плату за трудовим договором № 23 (юридичні послуги) Зайцевій Марії Василівні (платіжна відомість № 5/09)	1500,00			
5 Повернуті в касу залишки невикористаних підзвітних сум	120,00			
6 Здана готівка на поточний рахунок банку				

Завдання 1.3

Зареєструйте наведені господарські операції у ЖРГО, вкажіть первинні документи, на підставі яких вони зареєстровані, та документи, що повинні бути оформлені бухгалтером, після здійснення операції. Визначите кореспонденцію рахунків до зареєстрованих господарських операцій.

Господарські події:

- 1 Отримано гроші з банку в касу.
- 2 Передано гроші з операційної каси в касу підприємства.

3 Одержано кошти від покупця в оплату реалізованих товарів.

4 Одержано гроші від працівників в погашення раніше виданої безвідсоткової позики.

5 Зроблено готівкою внесок в уставний капітал учасником ТОВ.

6 Отримано готівкою безповоротну фінансову допомогу.

7 Оплачено готівкою витрати на монтаж основних засобів.

8 Передано гроші з каси в банк.

9 Зараховано на поточний рахунок виручку від інкасатора.

10 Передано готівкову виручку інкасатору для зарахування на поточний рахунок.

11 Проведено готівкою передоплату за газети і журнали.

12 Видано готівкою безвідсоткову позику працівнику.

13 Викуплено підприємством за готівку акції власної емісії.

14 Повернуто зарплату, надлишково видану працівникам.

15 Одержано гроші від наймачів квартир чи орендарів нежитлових приміщень.

16 Надійшла в касу виручка від продажу товарів в роздрібній торгівлі.

17 Повернуто в касу невикористані підзвітні суми.

18 Розрахувались готівкою за заборгованість перед підрядниками.

19 Виявлені лишки в касі за підсумками інвентаризації.

Для самостійного виконання

Завдання 1.4

На підставі наведеної кореспонденції розрахунків необхідно сформулювати зміст господарських операцій та вказати первинні документи, що до них оформлюються (таблиця 1.2).

Таблиця 1.2

Кореспонденція рахунків		Зміст господарської операції	Документ (и)
Дебет	Кредит		
30	31	отримані грошові кошти в касу з поточного рахунку	чек, прибутковий касовий ордер
30	42		
371	30		
30	69		
91	30		
631	30		
30	377		
66	30		
30	46		
372	30		
30	30		
83	30		
30	701		

ТЕМА 2. Облік операцій по рахунках в банках

Завдання 2.1

Дати відповіді на наведені питання:

1 Які основні нормативно-законодавчі акти з обліку грошових коштів по рахунках в банках?

2 Що таке поточний рахунок та яку кількість поточних рахунків може мати підприємство?

3 Яке призначення поточного рахунку та перелік осіб, яким вони можуть відкриватись.

4 Вкажіть перелік документів, які подають юридичні особи до установ банків для відкриття поточних рахунків?

5 Кому належить право першого підпису у картці із зразками підписів та відбитком печатки, яку подають юридичні особи для відкриття рахунку?

6 На підставі яких документів фізична особа може відкрити поточний рахунок у банку?

7 Наведіть перелік первинних документів та облікових регістрів, на підставі яких здійснюється облік грошових коштів на підприємстві?

8 Які первинні документи є підставою для виконання операцій на поточних рахунках?

9 Якими нормативними документами регламентується порядок здійснення та оформлення операцій по валютному рахунку?

10 Які Вам відомі види банківських рахунків в іноземній валюті?

11 На яких підставах в установах банків закриваються поточні рахунки?

12 Які типи платіжних карток Вам відомі і для чого вони призначені?

13 Назвіть загальні правила документообігу операцій з платіжними картками?

14 Який порядок відкриття валютного рахунку підприємства?

15 Які особливості обліку грошових коштів на валютному рахунку?

16 На підставі яких документів здійснюється облік валютних коштів на підприємстві?

17 Які бухгалтерські проводки слід здійснити при розміщенні тимчасово вільних коштів з поточного рахунку на депозитний рахунок в банку?

18 Який порядок обліку розрахунків акредитивами? Назвіть переваги розрахунків акредитивами.

19 Якими нормативно-законодавчими актами визначено форму та зміст звіту про рух грошових коштів та яка його структура?

20 Який порядок відображення руху грошових коштів в розрізі кожного з видів діяльності?

Завдання 2.2

Зареєструйте наведені господарські операції у ЖРГО, вкажіть первинні документи, які повинні бути оформлені бухгалтером для здійснення операції. Визначте

кореспонденцію рахунків до зареєстрованих господарських операцій.

Господарські події:

1 В погашення довгострокової дебіторської заборгованості надійшли грошові кошти в національній валюті на поточний рахунок в банку.

2 З каси на поточний рахунок у банку здано готівку.

3 На поточний рахунок надійшли кошти від покупців за раніш відвантажені товари.

4 На поточний рахунок зараховано довгострокову позику банку.

5 На поточний рахунок одержано фінансову допомогу на зворотній основі.

6 На поточний рахунок зараховано короткострокову позику банку в національній валюті.

7 Виставлено акредитив в національній валюті для розрахунку з вітчизняними постачальниками.

8 Отримано готівку з банку в касу.

9 Депоновано гроші на лімітовану чекову книжку.

10 Перераховано з поточного рахунку гроші для придбання валюти.

11 Перераховано з поточного рахунку постачальнику за придбані основні засоби.

12 Отримано на валютний рахунок оплату від іноземних контрагентів.

13 Повернуто з бюджету на рахунок підприємства грошові кошти.

14 Погашено довгострокову позику банку.

15 На поточний рахунок зараховано кошти в рахунок попередньої орендної плати.

16 На поточний рахунок надійшла виручка від реалізації виробничих запасів.

17 Перераховано гроші для придбання іноземної валюти.

18 На рахунок у банку надійшла виручка від реалізації основних засобів іноземним покупцям.

19 Одержано кошти в погашення одержаних раніше векселів.

20 З поточного рахунку у банку погашено заборгованість перед бюджетом.

21 З поточного рахунку у банку перераховано ЄСВ.

22 Перераховано суми заробітної плати на особисті рахунки працівників.

23 З поточного рахунку у банку розраховались з іншими кредиторами за раніше надані послуги.

Завдання 2.3

На підставі наведеної кореспонденції розрахунків необхідно сформулювати зміст господарських операцій та вказати первинні документи, що до них оформлюються (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1

Кореспонденція рахунків		Зміст господарської операції	Документ (и)
Дебет	Кредит		
30	31	отримані грошові кошти в касу з поточного рахунку	чек, прибутковий касовий ордер
31	30		
31	14		
31	36		
31	50		
31	16		
51	31		
31	60		
641	31		
31	63		
67	31		
65	31		
63	31		
33	311		

Для самостійного виконання

Завдання 2.4

Користуючись реквізитами підприємства – ТОВ «Мильна бульбашка», заповнити платіжне доручення для оформлення такої господарської операції: перераховані

кошти на поточний рахунок № 32658941123 МФО 325632 АКБ «Аваль» м. Житомира в погашення заборгованості перед ПАТ «Тайд» як передплата за товар в сумі 36000,00 грн.

ТЕМА 3. Облік основних засобів

Завдання 3.1

Дати відповіді на наведені питання:

1 За яких умов об'єкт основних засобів визнається активом?

2 З яких витрат складається собівартість об'єкта основних засобів?

3 За якою вартістю обліковується безоплатно одержаний об'єкт основних засобів?

4 В яких випадках витрати, пов'язані з утриманням об'єкта основних засобів, включаються до його балансової вартості?

5 Як впливають результати переоцінки основних засобів на інші статті балансу?

6 Чи всі основні засоби є об'єктом амортизації?

7 Які фактори враховуються при визначенні терміну корисного використання активу?

8 В яких випадках термін корисного використання може змінюватись?

9 Яким чином можна змінити метод нарахування амортизації?

10 Яка інформація про основні засоби розкривається в примітках до фінансової звітності?

11 Які види оцінки основних засобів Вам відомі?

12 Який порядок переоцінки основних засобів?

13 В якому розрізі ведеться аналітичний облік основних засобів?

14 Які витрати відносяться до капітальних інвестицій?

15 Які шляхи надходження та вибуття основних засобів Вам відомі?

16 Які методи нарахування амортизації основних засобів Ви знаєте?

Завдання 3.2

Зареєструйте наведені господарські операції у ЖРГО, вкажіть первинні документи, які повинні бути оформлені бухгалтером для здійснення операції. Визначте кореспонденцію рахунків до зареєстрованих господарських операцій.

Господарські події:

- 1 Придбано основні засоби у постачальника.
- 2 Оприбутковано основні засоби після завершення капітальних робіт.
- 3 Одержано безоплатно основні засоби від іншого підприємства.
- 4 Списано дохід від продажу основних засобів.
- 5 Нараховано ПДВ на виручку від продажу основних засобів.
- 6 Отримано у фінансову оренду основні засоби.
- 7 Уцінено вартість основних засобів.
- 8 Оприбутковано від постачальника на склад основні засоби, що потребують монтажу.
- 9 Нараховано заробітну плату робітникам за виготовлення основних засобів.
- 10 Оплачено послуги транспортної організації за перевезення основного засобу.
- 11 Внесено засновником основні засоби як внесок до статутного капіталу.
- 12 Відображено витрати по державній реєстрації основних засобів.
- 13 Одержано основні засоби в обмін на готову продукцію.
- 14 Надано послуги з модернізації основних засобів іншим підприємством.
- 15 Списано знос ліквідованих основних засобів.
- 16 Передано безоплатно основні засоби іншому підприємству.

17 Нараховано знос основних засобів виробничого призначення.

18 Прийнято основні засоби в оперативну оренду.

19 Віднесено витрати з реконструкції основних засобів до їх балансової вартості.

20 Оприбутковано на баланс раніше не враховані основні засоби.

Завдання 3.3

Підприємство «Дельта» споруджує склад для зберігання готової продукції господарським способом. За період будівництва на підприємстві відбулися господарські операції, які відображено у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Журнал господарських операцій

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
	дебет	кредит	
1 Сплачена вартість проектних робіт підрядника			3000
2 Сплачена вартість робіт з відведення земельної ділянки			1000
3 Відображені витрати на виконання проектних робіт			3000
4 Відображені витрати на виконання робіт з відведення земельної ділянки			1000
5 Перераховано аванс підряднику			2000
6 Сплачено рахунки постачальника за отримані будматеріали			6000
7 Оприбутковані будматеріали від постачальника			6000
8 Списана вартість будматеріалів на будівництво			6000
9 Відображено вартість будівельно-монтажних робіт на основі оформленого звіту виконаних робіт			20000
10 Нараховано заробітну плату працівникам, які зайняті будівельно-монтажними роботами			1000
11 Зроблено відрахування в органи страхування на фонд оплати праці будівників			
12 Проведено розрахунок з підрядником			2000
13 Сплачено постачальнику за будматеріали			6000

14	Виплачена заробітна плата будівникам з каси			800
15	Зараховано об'єкт до складу основних засобів			

Необхідно:

- 1) скласти кореспонденцію рахунків;
- 2) визначити первісну вартість споруджуваного об'єкта відповідно до П(С)БО 7.

Завдання 3.4

Необхідно відобразити в бухгалтерському обліку операції з придбання основних засобів на підставі наведених даних.

Дані для виконання

Підприємство «Белла» за договором купівлі-продажу придбало обладнання та автомобіль. Вартість обладнання - 12 000 грн; автомобіля - 390 000 грн. Реєстрація автомобіля - 490 грн, нараховано та сплачено внесок до Пенсійного фонду, витрати на встановлення та налагодження обладнання - 1 500 грн.

Завдання 3.5

Необхідно відобразити в бухгалтерському обліку операції з безоплатного отримання основних засобів на підставі наведених даних у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2 – Журнал господарських операцій

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.
	дебет	кредит	
1 Відображено вартість безоплатно отриманого станка			3000
2 Відображено витрати, що зв'язані з транспортуванням станка			400
3 Відображено податковий кредит по ПДВ на транспортування			80
4 Відображено дохід від отриманого основного засобу			3000
5 Об'єкт введено в експлуатацію			
6 Списано на фінансовий результат			

дохід від безоплатно отриманого станка			
7 Сплачено постачальнику за транспортування станка			480

Завдання 3.6

Необхідно відобразити в бухгалтерському обліку операції з реалізації основних засобів на підставі наведених даних.

Дані для виконання

ТОВ "Експрес" продало електрокар, який було придбано у заводу "Верстат" та введено в експлуатацію в минулому році: первісна вартість електрокара - 80000 грн; нарахована сума зносу за весь строк використання - 4000 грн; ціна продажу (в т.ч. ПДВ) - 90000 грн.

Завдання 3.7

Необхідно відобразити в бухгалтерському обліку операції з ліквідації основних засобів на підставі наведених даних.

Дані для виконання

Первісна вартість дерев'яного мосту - 15000 грн, сума зносу - 13500 грн, сплачено сторонній організації АТП-56 за перевезення матеріалів - 200 грн, оприбутковані дрова на суму 500 грн.

Завдання 3.8

Необхідно відобразити в бухгалтерському обліку операції з безоплатної передачі основних засобів на підставі наведених даних у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 – Журнал господарських операцій

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	дебет	кредит	
1	2	3	4
1 Передано безоплатно компресорну установку: а) списано знос переданої компресорної установки;			77250

б) списано залишкову вартість переданої компресорної установки			25750
2 Відображено суму податкового зобов'язання по ПДВ			

Продовження таблиці 3.3

1	2	3	4
3 Відображено витрати на перевезення транспортом			1400
4 Списано на фінансовий результат витрати, пов'язані з безоплатною передачею компресорної установки			
5 Відображено фінансовий результат від безоплатної передачі компресорної установки			
6 Перераховано до бюджету суму ПДВ			

Завдання 3.9

Необхідно визначити суму зносу (амортизації) верстату універсального за кожний рік експлуатації.

Дані для виконання

Первісна вартість верстата універсального дорівнює 30000 грн, ліквідаційна вартість - 2000 грн, строк корисного використання - 6 років:

варіант А - за прямолінійним методом;

варіант Б - за виробничим методом, якщо впродовж 6 років експлуатації верстата планується виготовити продукції: за 1-й рік - 2100 шт., за 2-й рік - 2500 шт., за 3-й рік - 2300 шт., за 4-й рік - 2600 шт., за 5-й рік - 2200 шт., за 6-й рік - 2400 шт.;

варіант В - за кумулятивним методом;

варіант Г - за методом прискореного зменшення залишкової вартості;

варіант Д - за методом зменшення залишкової вартості.

Завдання 3.10

Необхідно вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведених даних.

Дані для виконання

В процесі проведення інвентаризації будівництва виявлено нестачу в сумі 2400 грн, а також підрядником визнані претензії на суму 20000 грн.

Для самостійного виконання

Завдання 3.11

Заповнити такі первинні документи:

- 1 акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів;
- 2 інвентарну картку обліку основних засобів;
- 3 накладну на внутрішнє переміщення основних засобів;
- 4 акт на списання основних засобів;
- 5 інвентаризаційний опис основних засобів;
- 6 акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів;
- 7 акт приймання-передачі обладнання до монтажу.

Господарські засоби та операції, що необхідно оформити належними первинними документами

Будівля: інвентарний номер 65, одноповерхова, з підвалом, фундамент побутовий, стіни цегляні, підлога дерев'яна, дах металевий, кубатура 223 куб. м, площа 72 кв. м. Вартість будівлі - 2328 грн.

Верстат шліфувальний, вартістю 650 грн, передано з цеху № 1 в цех № 2. Інвентарний номер верстата -11.

Ліквідовано автомат для продажу газованої води, який виготовлено у 1980 р., надійшов на підприємство 10.02.81 р., введено в експлуатацію в лютому 1981 р., за час експлуатації проведено чотири ремонти на загальну суму 226 грн. Інвентарний номер об'єкта 21. Первісна вартість автомату - 1220 грн. За весь час експлуатації сума нарахованого зносу склала 950 грн.

Комісія визначила, що об'єкт належить демонтажу з використанням запасних частин (125 грн) і здачі лому в утиль (20 грн) через непридатність. Крім того було нараховано заробітну плату робітникам за проведення демонтажу (20 грн) і проведені відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством.

Під час проведення інвентаризації в цеху № 2 встановлено і відображено в інвентаризаційному описі фактичну наявність таких об'єктів:

> верстат деревообробний - інвентарний номер 7, 2 шт., 490 грн;

> верстат шліфувальний - інвентарний номер 9, 1 шт., 525 грн.

За замовленням № 567 з 05.09 ц.р. по 10.09 ц.р. виконували роботи з модернізації сейфу, що знаходиться в бухгалтерії, інвентарний номер 700016, заводський номер ЛС-060. Під час робіт сейф був обладнаний електронним замком типу "Гвард-3" та звуковою сигналізацією. По закінченні модернізації 10.09 ц.р. об'єкт пройшов випробування і був введений в експлуатацію головним механіком. Роботи здані зам. начальника виробничого відділу ЗАТ "Шанс", про що 10.09 ц.р. складений акт. Фактична вартість робіт - 240 грн (в т.ч. ПДВ).

Придбано у БМУ-3 верстат шліфувальний, вартістю 600 грн. Номенклатурний номер - 011. Придбане обладнання комплектно передано в цех для монтажу.

Завдання 3.12

Необхідно скласти кореспонденцію рахунків; вказати документи, які підтверджують господарську операцію; визначити суму нарахованої амортизації (таблиця 3.4).

Дані для виконання

Згідно з договором оренди з ФОП Антоновим Г.М. підприємство «Омега» передає в оренду з 01.08.13 по 31.10.13 вантажний автомобіль ЗіЛ -51 вартістю 99 000 грн.

За договором оренди сплата проводиться за весь строк оренди (за три місяці) з розрахунку 6 000 грн в місяць (у т.ч. ПДВ), у серпні - будівельними матеріалами і сантехнікою на суму 18 000 грн, у т.ч. ПДВ. Амортизація по орендованому автомобілю складає - 2140 грн на місяць.

Таблиця 3.4 – Журнал господарських операцій за період з 01.08.13 по 31.10.13

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	Документи, які підтверджують операцію
	дебет	кредит		
1 Відображено вартість автомобіля, переданого в оренду				
2 Отримано передоплату будматеріалами і сантехнікою за весь термін оренди автомобіля				
3 Відображено розрахунки по податковому кредиту по ПДВ				
4 Одночасно відображено суму податкового зобов'язання по ПДВ				
5 Нараховано орендну плату за: - серпень; - вересень; - жовтень				
6 Відображено розрахунки по податкових зобов'язаннях по ПДВ за: - серпень; - вересень; - жовтень				
7 Нарахована за серпень-жовтень амортизація автомобіля				
8 Списана на фінансовий результат нарахована сума амортизації				

ТЕМА 4. Облік нематеріальних активів

Завдання 4.1

Дати відповіді на наведені питання:

1 Який стандарт регулює облік нематеріальних активів?

2 Що відноситься до нематеріальних активів?

3 Що таке монетарні і немонетарні активи?

4 За яких умов актив буде вважатись ідентифікованим?

5 За якими групами ведеться облік нематеріальних активів?

6 Що таке негативний гудвіл?

7 В яких випадках актив визнається як нематеріальний і відображається в балансі?

8 Як і за якою вартістю обліковуються придбані (створені) нематеріальні активи?

9 За яких умов нематеріальні активи, отримані в результаті розробки, відображаються в балансі?

10 Який критерій необхідний для здійснення переоцінки нематеріальних активів?

11 Як визначається переоцінена первісна вартість нематеріального активу?

12 Як нараховується амортизація на нематеріальні активи?

13 В яких випадках нематеріальний актив списується з балансу?

14 Як визначається фінансовий результат від вибуття об'єктів нематеріальних активів?

15 Яка інформація щодо нематеріальних активів відображається у примітках до фінансової звітності?

16 Які існують шляхи надходження нематеріальних активів і як формується відповідно до цього їх первісна вартість?

17 Які документи виступають підставою для обліку нематеріальних активів?

18 Які обов'язкові реквізити повинні бути зазначені в документі, який засвідчує надходження і оприбуткування нематеріальних активів?

19 На яких рахунках ведеться облік нематеріальних активів?

20 Як відображається в обліку реалізація нематеріальних активів?

Завдання 4.2

Необхідно скласти бухгалтерські проводки; відобразити первинні документи, що підтверджують операцію; розрахувати щомісячну суму амортизації бухгалтерської програми прямолінійним методом, якщо термін корисного використання програми - два роки (таблиця 4.1).

Таблиця 4.1 – Журнал реєстрації господарських операцій

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн	Документ
	дебет	кредит		
1 Отримано бухгалтерську програму „1 - С”			6000	
2 Відображено суму податкового кредиту по ПДВ				
3 Зараховано до складу нематеріальних активів бухгалтерську програму				
4 Сплачено постачальнику вартість придбаної програми				
5 Нараховано амортизацію бухгалтерської програми				
6 Списано на фінансовий результат суму нарахованої амортизації				

Для самостійного виконання

Завдання 4.3

Зареєструйте наведені господарські операції у ЖРГО, вкажіть первинні документи, на підставі яких вони зареєстровані, та документи, що повинні бути оформлені бухгалтером після здійснення операції. Визначте суми до господарських операцій, розрахуйте фінансовий результат та визначте кореспонденцію рахунків до зареєстрованих господарських операцій.

ТОВ «Картуз» реалізувало право користування майном за 18 000 грн (у т. ч. ПДВ), первісна вартість якого 16 000 грн, знос - 7000 грн.

ТЕМА 5. Облік запасів

Завдання 5.1

Дати відповіді на наведені питання:

1 Яке положення (стандарт) визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси та її розкриття у фінансовій звітності?

2 Дати визначення поняття «запаси». За яких умов запаси визнаються активом? Які активи не включаються до складу запасів?

3 Які рахунки бухгалтерського обліку використовуються для обліку виробничих запасів, витрат на їх придбання та заготівлю?

4 Що є одиницею бухгалтерського обліку запасів?

5 Які витрати включаються до первісної вартості запасів? Які витрати не включаються до первісної вартості запасів, а належать до витрат періоду?

6 Від яких факторів залежить порядок оцінки запасів? За якою оцінкою запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності?

7 За якими методами здійснюється оцінка запасів при їх відпуску у виробництво?

8 Чим відрізняється чиста вартість реалізації від справедливої вартості?

9 В якому випадку запаси відображаються за чистою вартістю реалізації і як вона визначається?

10 Які існують види систем обліку запасів? Які їх переваги і недоліки.

11 Які способи надходження запасів на підприємство Ви знаєте? Яким чином формується їх первісна оцінка?

12 Що розуміють під переоцінкою? Назвіть її види.

13 За яких умов здійснюється оцінка запасів?

14 Чи допускається проведення дооцінки? Якщо так, то за яких умов?

15 На які групи поділяють запаси в залежності від їх ролі в процесі виробництва?

16 Наведіть основні первинні документи, якими оформлюються операції з руху виробничих запасів.

17 Яким чином організовується аналітичний облік виробничих запасів?

18 Чи обов'язкове подання довіреності при одержанні товару? Які основні реквізити довіреності? Ким виписується довіреність і кому вона видається?

19 В яких випадках постачальнику забороняється відпускати цінності?

20 Яким чином в обліку відображається факт використання довіреностей?

21 Дати визначення малоцінних і швидкозношуваних предметів. Яким чином класифікують МШП згідно з вимогами П(С)БО?

22 За якими критеріями малоцінні предмети відносяться до оборотних чи необоротних активів?

23 На якому рахунку ведеться облік МШП?

24 Які особливості обліку МШП, переданих в експлуатацію?

25 Опишіть порядок списання вартості малоцінних та швидкозношуваних предметів?

26 Як відображається первісна вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів у випадках повернення їх на склад?

27 Наведіть основні документи, якими оформлюється рух МШП.

Завдання 5.2

Необхідно скласти кореспонденцію рахунків до господарських операцій, що наведено у таблиці 5.1, та розрахувати первісну вартість придбаних запасів.

Таблиця 5.1 – Журнал реєстрації господарських операцій

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	дебет	кредит	
1 Відображено вартість придбаного лісу за договором купівлі-продажу			4500 0
2 Відображено суму податкового кредиту по ПДВ			
3 Відображено вартість вантажно-розвантажувальних робіт, що виконані сторонніми організаціями			3000
4 Відображено суму податкового кредиту по ПДВ на вартість вантажно-розвантажувальних робіт			0
5 Нараховано заробітну плату власним працівникам підприємства, які зайняті вантажно-розвантажувальними роботами по лісу			5000
6 Зроблені нарахування на заробітну плату вантажників лісу			0
7 Відображено вартість інформаційних послуг з пошуку лісу			800
8 Відображено податковий кредит по ПДВ на вартість інформаційних послуг			
9 Відображено вартість транспортних послуг з доставки лісу на склад сторонніми організаціями			1500
10 Відображено податковий кредит по ПДВ на вартість транспортної послуги			

11 Нарахована заробітна плата за поставлення лісу			1500
12 Зроблено нарахування на заробітну плату експедитора			
13 Нарахована заробітна плата водіям за поставлення лісу			2000
14 Зроблено нарахування на заробітну плату водіям			
15 Відображено вартість розпилювання лісу та його сушіння власними силами			5000

Завдання 5.3

Зареєструйте наведені господарські операції у ЖРГО, вкажіть первинні документи, на підставі яких вони зареєстровані, та документи, що повинні бути оформлені бухгалтером після здійснення операції. Визначте суми до господарських операцій, розрахуйте фінансовий результат та визначте кореспонденцію рахунків до зареєстрованих господарських операцій.

Дані для виконання

На складі підприємства виявлено недостачу палива на суму 5000 грн, у тому числі в межах норм звичайного збитку на 1000 грн.

Завдання 5.4

Необхідно:

- 1) скласти кореспонденцію рахунків;
- 1) визначити суми до певних операцій (таблиця 5.2)

Дані для виконання

Таблиця 5.2 – Журнал реєстрації господарських операцій

Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, тис. грн
	дебет	кредит	
1	2	3	4
1 Отримано пиломатеріали від постачальника на суму			2300

2 Відображено розрахунки по податковому кредиту по ПДВ			
3 Відображено вартість наданих послуг з перевезення пиломатеріалів			32
4 Відображено податковий кредит по ПДВ на вартість наданих послуг			
5 Сплачено постачальнику з поточного рахунку за пиломатеріали			276
6 Сплачено автотранспортному підприємству за надані послуги з перевезення пиломатеріалів			
7 Придбані канцелярські та інші господарські товари за авансовим звітом			0,342

Продовження таблиці 5.2

1	2	3	4
8 Відображено податковий кредит по ПДВ на вартість придбаних канцелярських товарів			
9 З каси видано підзвітній особі за видатковим касовим ордером			
10 Проведено передоплату за матеріали, у тому числі ПДВ			270
11 Отримано пиломатеріали від постачальника			227
12 Відображено податковий кредит по ПДВ			
13 Придбані малоцінні швидкозношувані предмети (МШП) зі строком експлуатації менше року за авансовим звітом			8
14 Відображено податковий кредит по ПДВ			
15 Виписано накладну вимогу на відпуск зі складу підприємства у виробництво пиломатеріалів			22,88
16 Списано мийні засоби на утримання виробничого приміщення			0,2
17 Списано канцелярські товари			0,182
18 Передано в експлуатацію спецодяг та спецвзуття			5,25

Завдання 5.5

Підприємством були придбані та оплачені впродовж першого кварталу поточного року 72 кг фарби:

- 20.01 - 40 кг за ціною 55 грн за 1 кг;
- 24.02 - 32 кг за ціною 55 грн за 1 кг;
- 1.03 - 14 кг за ціною 60 грн за 1 кг.

Реалізовано 10.04 - 58 кг фарби сторонній організації за ціною 76 грн.

Необхідно:

1) відобразити на рахунках бухгалтерського обліку придбання та реалізацію фарби. При цьому при вибутті фарби використовувати методи ФІФО і середньозважений;

2) розрахувати фінансовий результат від реалізації фарби, використовуючи три методи з відображенням операцій на рахунку 79 «Фінансовий результат»;

3) підрахувати кінцеве сальдо за рахунком 20 «Виробничі запаси».

Для самостійного виконання

Завдання 5.6

Підприємство ТОВ «Дубок» доставило виробничих запасів за квітень 201х року сторонньою транспортною організацією на суму 10 000 грн. Дані бухгалтерського обліку щодо руху виробничих запасів і про залишки транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ) на початок квітня подано у таблиці 5.3.

Таблиця 5.3 – Дані для виконання вправи 5.6

Зміст	Вартість запасів	ТЗВ
1 Залишок на початок місяця (01.04.1X р.)	250	30
2 Поступило за місяць (квітень)	800	100
3 Вибуло за місяць (квітень)	900	
4 Залишок на кінець місяця на		

На підприємство транспортна організація доставила:
 - дошку (дуб, сосну, клен) 60 мм у кількості 2 м куб, на суму 18 000 грн (без ПДВ);
 - дошку (ясень) 30 мм - 5 м куб, на суму 7000 грн (без ПДВ).

Необхідно:

- 1) розрахувати транспортно-заготівельні витрати, які включаються у вартість виробничих запасів, що вибули;
- 2) розрахувати транспортні витрати на доставку дощок;
- 3) розрахувати вартість виробничих запасів з урахуванням транспортно-заготівельних витрат. Результати розрахунків оформити у таблиці 5.4.

Таблиця 5.4 – Розрахунок вартості виробничих запасів

Найменування виробничих запасів	Договірна вартість запасів (без ПДВ)	Сума (без ПДВ)	Вартість запасів з урахуванням ТЗВ

Завдання 5.7

Торговельне підприємство «Ростик» здійснює доставку запасів стороннім транспортом. Облік транспортно-заготівельних витрат з придбання запасів ведеться на окремому субрахунку (таблиці 5.5 – 5.7).

Таблиця 5.5 – Дані щодо руху запасів за березень 201X року по підприємству «Ростик»

Вихідні дані	Вартість запасів	Транспортно-заготівельні витрати, тис. грн
Залишок на початок місяця	100	15

Надійшло за місяць	400	65
Вибуло за місяць всього:	450	
у тому числі:		
реалізовано	440	
виявлена нестача запасів	10	
Залишок на кінець місяця		

Таблиця 5.6 – Журнал господарських операцій

Зміст господарських операцій	Кореспонденці я рахунків		Сума , грн
	дебет	кредит	
1 Отримано запаси від постачальника			
2 Відображена сума податкового кредиту по ПДВ			
3 Витрати на транспортування			
4 Відображена сума податкового кредиту по ПДВ			
5 Списана собівартість реалізованих запасів			
6 Списані транспортно- заготівельні витрати			
7 Списана нестача запасів			

Необхідно:

1) визначити середній відсоток транспортно-заготівельних витрат;

2) визначити суму транспортно-заготівельних витрат, яку відносять до запасів, що вибули;

3) скласти бухгалтерські операції з надходження та вибуття запасів та вказати суми (таблиця 5.6).

Завдання 5.8

Таблиця 5.7 – Вихідні дані про рух виробничих запасів за березень 201X року

Дата	Показник	Кількість одниць	Ціна за одиницю, грн
01.03.201X р.	Залишок на початок місяця	15	10
14.03.201X р	Придбано	15	12
17.03.201X р.	Продано	10	20
24.03.201X р	Придбано	17	13
29.03.201X р.	Продано	12	20

Необхідно:

1) визначити собівартість запасів з використанням таких методів: середньозваженої собівартості та ФІФО;

2) визначити вплив на прибуток різних методів оцінки запасів.

Результати розрахунків оформити у таблиці 5.8.

Таблиця 5.8 – Вплив на прибуток різних методів оцінки запасів, грн

Показник	Середньозважена собівартість		ФІФО
	за кожною операціє ю вибуття	в цілому за місяць	
1 Виручка від реалізації (22 од.)			
2 Залишок на початок місяця			
3 Придбано			
4 Залишок на кінець місяця			
5 Собівартість реалізованих запасів			
6 Валовий прибуток			

7 Операційні витрати			
8 Прибуток до оподаткування			
9 Податок на прибуток			
10 Чистий прибуток			

Завдання 5.9

Користуючись наведеними нижче даними та реквізитами підприємства, за довільною формою заповнити такі первинні документи:

- 1 прибутковий ордер;*
- 2 акт приймання;*
- 3 лімітно-забірну картку;*
- 4 вимогу;*
- 5 картку складського обліку матеріалів;*
- 6 довіреність;*
- 7 журнал-реєстрації довіреностей;*
- 8 акт на списання МШП.*

Додаткові дані

Від бази постачання, згідно з рахунком № 127, на склад надійшли матеріали: швелер № 10 (номенклатурний номер 101006, ціна 529 грн за 1 т) - 60 т; чавун ЛК-15 (номенклатурний номер 101007, ціна 623 грн за 1 т)-54 т; сталь кругла 80 мм (номенклатурний номер 101002, ціна 400 грн за 1 т) - 37 т.

За залізничною накладною № 42314 від заводу "Барвник" надійшла оліфа (номенклатурний номер 105005, ціна 12 грн). Вага за накладною - 3150 кг, фактично - 3040 кг. Рахунок від постачальника не отримано.

Заготівельному цеху (№ 1) на вироблення деталей верстату Т-50 (замовлення 204006) встановлено ліміт по сталі тонколистовій 2 мм (номенклатурний номер 101004, ціна 9000 грн), в кількості 24,5 т. Складом було відпущено: 02.03 - 5 т; 07.03 - 4,5 т; 10.03 - 8 т; 12.03 - 2,5 т; 15.03 - 4 т. На склад 20.03 повернуто 3 т. Матеріали зі складу відпустив Коваленко К.О., одержав Марченко М.О.

На ремонт будівлі заводоуправління було відпущено: оліфу (номенклатурний номер 105005, ціна 12 грн)-24 кг;

білило (номенклатурний номер 105001, ціна 4 грн)-8,7 кг; фарбу зелену (номенклатурний номер 105002, ціна 8 грн)-8,5 кг. Матеріали відпустив Коваленко К.О., одержав Тополенко Т.О.

На складі № 3 залишок сталі кутової 20x20 мм (номенклатурний номер 102005, ціна 200,00 грн за 1 кг) на початок місяця складає 320 кг.

Упродовж місяця одержано від ТзОВ "Металозбут" 04.01) - 150 кг; 13.03 - 250 кг. Відпущено:

- механічному цеху № 1:
  - >06.03-300 кг,
  - >18.03- 100 кг;
- механічному цеху № 2
  - 10.03- 150 кг,
  - >25.03-120 кг.

Від металургійного комбінату надійшла сталь кутова 20x20 мм (номенклатурний номер 101005, ціна 500 грн за 1 т) - 45 т. Сталь за довіреністю одержав Тополенко Т.О.

В жовтні ц.р. придбано бланки довіреностей загальною вартістю 120 грн. Вартість одного бланку складає 1,20 грн. В листопаді ц.р. використано 16 бланків довіреностей, в грудні - 14 бланків.

Прийнято для списання від працівників цеху №1 штангенциркулі (номенклатурний номер 227005) 6 шт. за ціною 8,50 грн за 1 шт., електродрелі (номенклатурний номер 225326) 2 шт. за ціною 92,50 грн за 1 шт., лампи паяльні (номенклатурний номер 225308) 5 шт. за ціною 10 грн за 1 шт., інші прилади та знаряддя (умовно 90 предметів) на суму 244 грн.

ТЕМА 6. Витрати виробництва готової продукції та її облік

Завдання 6.1

Дати відповіді на питання:

- 1 З яких елементів складається собівартість реалізованої продукції?
- 2 Які витрати відносяться до прямих матеріальних?
- 3 Що розуміють під прямими витратами на оплату праці?
- 4 Як класифікуються загальновиробничі витрати?
- 5 Які особливості включення до виробничої собівартості загальновиробничих витрат?
- 6 За якими елементами класифікуються витрати?
- 7 Які класифікаційні групи витрат Ви знаєте?
- 8 Які витрати не включаються до виробничої собівартості?
- 9 З якою метою організовується облік виробництва?
- 10 Які етапи визначення собівартості промислової продукції?
- 11 Що таке калькуляція?
- 12 В розрізі яких статей складається розрахунок собівартості?
- 13 Які методи обліку витрат та калькулювання Вам відомі?
- 14 Яка організація виробництва передбачає застосування попередільного методу обліку витрат?
- 15 Які варіанти має попередільний метод обліку витрат?
- 16 В чому особливості позамовного методу?
- 17 В якому розрізі ведеться аналітичний облік виробництва?
- 18 Що таке місце виникнення витрат?
- 19 З яких цехів складається виробнича структура підприємства?
- 20 Яке призначення основних цехів на підприємстві?
- 21 Які види допоміжних виробництв Вам відомі?
- 22 Які особливості визначення собівартості послуг допоміжних виробництв?
- 23 З якою метою допоміжні виробництва поділяють на прості та складні?
- 24 Які витрати відносяться до прямих і які до непрямих?

25 Яким чином визначається фактична собівартість готової продукції, виробленої в цехах основного виробництва?

26 Які бухгалтерські проводки складаються при збиранні витрат на виробництво і які первинні документи при цьому застосовуються.

Завдання 6.2

Зареєструйте наведені господарські операції у ЖРГО, вкажіть первинні документи, на підставі яких вони зареєстровані, та документи, що повинні бути оформлені бухгалтером після здійснення операції. Визначте кореспонденцію рахунків до зареєстрованих господарських операцій.

Господарські події:

1 Акцептовано рахунок комунального підприємства за послуги, надані для основного виробництва.

2 Повернуто з виробництва на склад невикористане паливо.

3 Виявлено нестачу незавершеного виробництва у цеху основного виробництва.

4 Списано на вартість продукції основного виробництва суми незадоволених претензій.

5 Нараховано амортизацію основних засобів загальновиробничого призначення.

6 Списано вартість послуг парокотельного цеху на собівартість продукції (робіт, послуг) інших допоміжних виробництв.

7 Оприбутковано на склад готову продукцію з цехів основного виробництва.

8 Списано на собівартість продукції загальновиробничі витрати.

9 Здійснено відрахування на соціальні заходи на випадок безробіття від заробітної плати керівника підприємства.

10 Акцептовано рахунок інших організацій за послуги, надані для основного виробництва.

11 Оплачено з підзвітних сум витрати на виготовлення інструменту в допоміжних цехах.

12 Оприбутковано на склад зворотні відходи з основного виробництва.

13 Оплачено послуги, надані для основного виробництва з акредитиву.

14 Нараховано заробітну плату робітникам-відрядникам.

15 Відображено виробничу собівартість наданих стороннім організаціям послуг, що вироблені цехами допоміжних виробництв.

16 Відображено витрати допоміжних виробництв, наданих при капітальному ремонті основних засобів.

17 Частину готової продукції використано на потреби допоміжних виробництв.

18 Списано виробничу собівартість послуг, наданих парок отельним цехом для опалення приміщень адміністративного корпусу.

19 Витрачено матеріали на потреби допоміжних виробництв.

20 Проведено дооцінку незавершеного виробництва.

Завдання 6.3

ТОВ «Папа Карло» виготовляє та реалізує столи та стільці.

Необхідно:

1) скласти кореспонденцію рахунків по операціях, що наведено у ЖРГО (таблиця 6.1);

2) відкрити рахунки синтетичного обліку;

3) зробити розноску по рахунках;

4) підрахувати обороти та кінцеве сальдо по кожному рахунку;

5) визначити фінансовий результат;

б) скласти оборотну відомість.

Вихідні дані

Залишки по рахунках: 10-250 000 грн; 12 - 52 000 грн;
131 -75 300 грн; 133 - 12 000 грн; 20 - 16 530 грн;

22-8 600 грн; 26-9 400 грн; 30 – 100 грн; 31 – 670 грн;
 36-10 000 грн; 40 - 200 000 грн; 43 - 32 000 грн; 60-8 000 грн;
 63 - 20 000 грн (таблиця 6.1)

Таблиця 6.1 – Журнал господарських операцій

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	дебет	кредит	
1 Відпущено матеріали:			
а) на виготовлення:			
- столів;			2616
- стільців;			3924
б) на обслуговування виробництва;			9500
в) на загальногосподарські потреби			320
2 Нараховано знос:			
а) на обладнання, яке використовується для виготовлення готової продукції;			8500
б) на приміщення цеху;			9800
в) основних засобів загальногосподарського призначення			4400
3 Прийнято до сплати рахунок енергодільниці за використану для потреб виробництва електроенергію			1600
4 Списано МШП:			
а) на потреби виробництва;			1200
б) на загальновиробничі потреби			850
5 Нарахована заробітна плата:			
а) робітникам, які зайняті виготовленням:			1760
- столів;			2640
- стільців;			3100
б) майстрам цеху;			1800
в) апарату управління			

6 Проведено нарахування органам страхування із заробітної плати: а) робітникам, які зайняті виготовленням: - столів; - стільців; б) майстрам цеху; в) апарату управління			
7 Видано підзвіт на господарські потреби начальнику цеху Петрову М.В.			100
8 Нарахована орендна плата за приміщення цеху			1200
9 Оприбутковано на склад канцелярські товари від підзвітної особи Петрова М.В.			100

Продовження таблиці 6.1

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
	дебет	кредит	
11 Списано адміністративні витрати			
12 Списано суму загально-виробничих витрат на собівартість продукції			
13 Оприбуткована готова продукція на склад - 50 штук стільців та 8 столів			
14 Пред'явлено рахунок покупцю за реалізовану продукцію			
15 Відображено податкове зобов'язання з ПДВ			
16 Списано собівартість реалізованої готової продукції - 40 штук			
17 Списано собівартість реалізованої готової продукції на фінансовий результат			
18 Списано дохід від реалізації готової продукції на фінансовий результат			
19 Нараховано податок на прибуток			

20 Списано податок на прибуток на фінансовий результат			
21 Відображено нерозподілений прибуток			

Для самостійного виконання

Завдання 6.4

На основі даних для виконання вправи зробити розподіл загальновиробничих витрат, а також визначити величини розподілених і нерозподілених постійних накладних витрат. Результати оформити у таблицю 6.2. Розрахунок розподілу загальновиробничих витрат провести у таблиці 6.3.

Таблиця 6.2 – Вихідні дані для розрахунку загальновиробничих витрат

Показник	Сума
1 База розподілу в умовах нормальної потужності, од. продукції	2000
2 База розподілу в умовах фактичної потужності, од. продукції	1800
3 Частина змінних накладних витрат, %	80
4 Частина постійних накладних витрат, %	20
5 Загальновиробничі витрати, грн	2350

Таблиця 6.3 – Розрахунок розподілу загальновиробничих витрат

Показники	Всього	На одиницю бази розподілу	Включення загальновиробничих витрат	
			Витрати на виробництво продукції, робіт, послуг (рах. 23), грн	Собівартість реалізованої продукції, робіт, послуг (рах. 91), грн
1 База розподілу при нормальній потужності,		X	X	X

од. продукції				
2 Загальновиробничі витрати при нормальній потужності, грн				
3 них:				
- змінні			X	X
- постійні			X	X
3 База розподілу при фактичній потужності, од. продукції		X	X	X
4 Фактичні загально-виробничі витрати, грн:				
змінні;		X		X
постійні:		X	X	X
- постійні розподілені		X		
- постійні нерозподілені		X	X	

Список літератури

1 Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]: [Закон України від 16.07.99 № 996- XIV, редакція від 14.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

2 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 31.01.99 N 87, редакція от 10.01.2012, підстава z1556-11]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99>

3 План рахунків активів, зобов'язань, капіталу і господарських операцій підприємств і організацій України [Електронний ресурс]: [Наказ Мінфіну України від 30.11.99 № 291, зі змінами прийняття від 09.12.2011 № 1591]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

4 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 27.04.2000 № 92, редакція від від 10.01.2012, підстава z1556-11]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>

5 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» [Електронний ресурс]: [Положення Мінфіну України від 18.10.1999 № 242, редакція від

10.01.2012]. – Режим доступу:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>

6 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс]: [Положення Мініфіну України від 20.10.99 N 246, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

7 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс]: [Положення Мініфіну України від 20.10.1999 № 246, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

8 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доход» [Електронний ресурс]: [Положення Мініфіну України від 29.11.99 N 290, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

9 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс]: [Наказ Мініфіну України від 31.12.1999 № 318, редакція від 10.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>

10 Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: [Закон України від 02.12.2010 № 2755-IV, зі змінами та доповненнями від 28.04.2012]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

11 Ткаченко, Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність [Текст]: підручник /Н.М. Ткаченко. - 3-тє вид., доповн. і переробл. - К.: Алерта, 2008. - 925 с.

12 Сук, Л.К. Фінансовий облік [Текст]: навч. посібник для дистанц. навч., для студ. ВНЗ / Л.К. Сук, П.Л.Сук . - К.: Університет «Україна», 2007. - 453с.

13 Чебанова, Н.В. Фінансовий облік [Текст]: підручник / Н.В. Чебанова , Т.І. Єфіменко -К.: Вид. центр «Академія», 2007. – 704 с.

14 Фінансовий облік [Текст]: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / С.Ф.Голов, В.М. Костюченко, І.Ю. Кравченко, Г.А. Ямборко. - К.: Лібра, 2005. – 976 с.

Інформаційні ресурси

- 1 <http://www.portal.rada.gov.ua>
- 2 <http://www.minfin.gov.ua>
- 3 <http://www.ifac.org>
- 4 <http://www.iasb.org>
- 5 Журнал «Бухгалтерський облік і аудит».
- 6 Журнал «Бухгалтерія».
- 7 Журнал «Дебет Кредит».
- 8 Щотижневик «Баланс».
- 9 Харківська наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка (м. Харків, пров. Короленка, 18).
- 10 Бібліотека УкрДАЗТ (м.Харків, пл. Фейербаха, 7, корп. 2).
- 11 Методичний кабінет кафедри обліку і аудиту УкрДАЗТ (м.Харків, пл. Фейербаха, 7, корп. 3 к.215).

